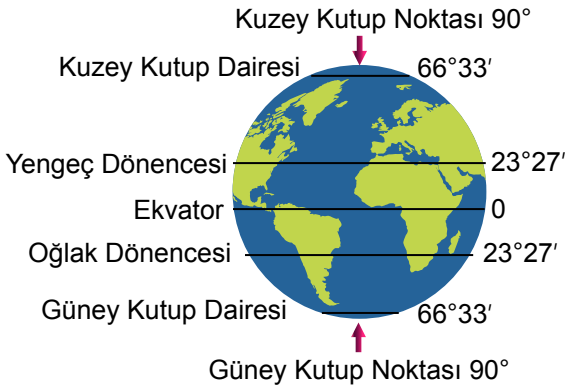

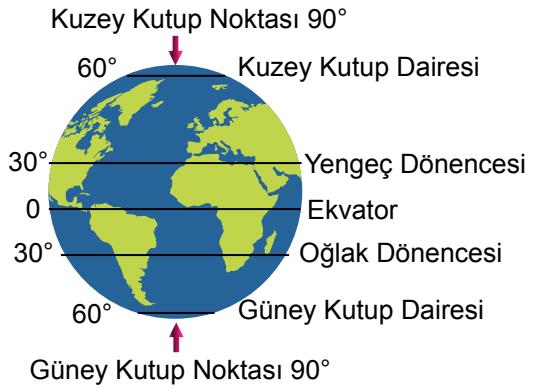
4. Tekrar Testi

1. Eksen eğikliği sonucu oluşan $23^{\circ} 27'$ lık açı, dönence ve kutup dairelerinin yerlerini belirler. Eksen eğikliği açısının değişmesi hâlinde dönencelerin ve kutup dairelerinin yerlerinde de değişiklik olurdu.

Aşağıda I. şekilde eksen eğikliği açısına göre oluşmuş dönenceler ve kutup daireleri gösterilmiştir. II. şekilde ise eksen eğikliğinin 30° olması durumunda oluşacak dönenceler ve kutup daireleri gösterilmiştir.

Şekil I

Şekil II

Buna göre eksen eğikliği açısı 15° olsaydı aşağıdakilerden hangisi görülürdü?

- A) Dönenceler 30° enlemlerinden geçerdi.
- B) Kutup daireleri 75° enlemlerinden geçerdi.
- C) Güney Kutup Dairesi ile Güney Kutup Noktası arasındaki enlem farkı artardı.
- D) Ekvator ile Oğlak Dönencesi arasındaki enlem farkı şimdikine göre artardı.
- E) Yengeç Dönencesi ile Kuzey Kutup Noktası arasındaki mesafe azalırdu.

2. Dünya kutup noktalarından basık, Ekvator'dan şişkin kendine özgü bir şekle sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın bu şeklinin sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) Yıl içerisinde gece - gündüz sürelerinin uzayıp kısılması
- B) Gece ve gündüzün düzenli bir şekilde birbirini izlemesi
- C) Yarımkürelerde aynı anda farklı mevsimlerin yaşanması
- D) Ekvator çevresinin kutuplar çevresinden büyük olması
- E) Güneş ışınlarının yere düşme açısının gün içinde değişiklik göstermesi

4. Tekrar Testi

3. Yaşadığı şehirde bir hafta boyunca Güneş'in doğuş ve batış saatlerini gözlemleyen bir araştırmacı elde ettiği değerlere ilişkin aşağıdaki tabloyu oluşturmuştur.

Günler	Güneş'in Doğuş Saati	Güneş'in Batış Saati
...../...../2020 Pazartesi	05.33	19.57
...../...../2020 Salı	05.32	19.58
...../...../2020 Çarşamba	05.31	19.59
...../...../2020 Perşembe	05.30	20.00
...../...../2020 Cuma	05.29	20.01
...../...../2020 Cumartesi	05.28	20.02
...../...../2020 Pazar	05.27	20.03

Tablo incelendiğinde bu gözlem ile ilgili;

- I. Mayıs ayı içerisinde Kuzey Yarım Küre'de yapılmış olabilir.
- II. Kasım ayı içerisinde Güney Yarım Küre'de yapılmış olabilir.
- III. Ekvator üzerinde Nisan ayı içerisinde yapılmış olabilir.

çıkarımlardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I ve III.

4. Denizlerin tuzluluk oranı Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe azalmaktadır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutuplarda kalıcı kar sınırının deniz seviyesine kadar inmesi
- B) Ekvator üzerinde gece - gündüz sürelerinin yıl boyu eşit olması
- C) Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe yerçekimi kuvvetinin artması
- D) Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe güneş ışınlarının geliş açısının azalması
- E) Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe gece – gündüz süreleri arasındaki farkın artması

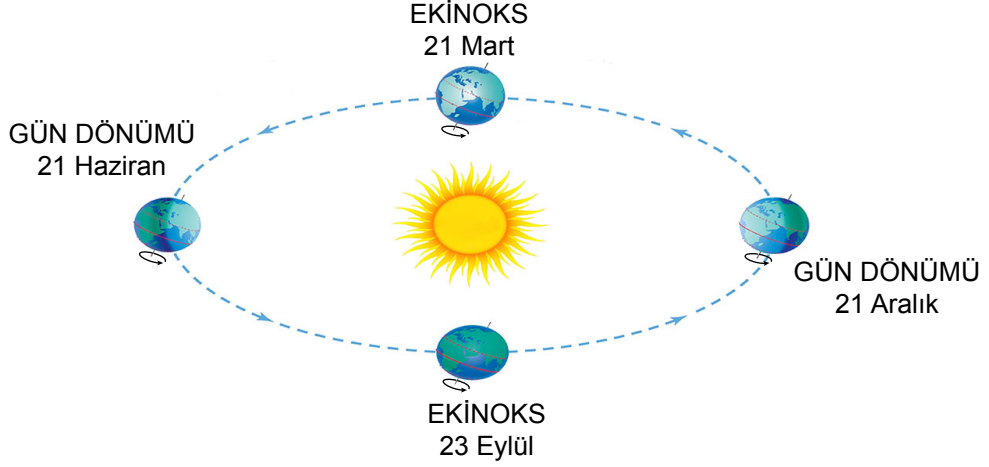
5. Dünya günlük hareketini batıdan doğuya doğru 24 saatte tamamlamaktadır.

Dünya'nın bu hareketi aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmamıştır?

- A) Ankara'da Güneş'in İzmir'e göre daha erken doğması
- B) Gün içerisinde cisimlerin gölgesinin yön değiştirmesi
- C) Rize'de yerel saatin Sinop'a göre daha ileri olması
- D) Kırklareli ilinde iftar vaktinin, Van iline göre daha geç olması
- E) Hatay'a güneş ışınlarının Samsun'a göre daha büyük açıyla düşmesi

4. Tekrar Testi

6. Aşağıdaki görselde Dünya'nın yörünge hareketi gösterilmiştir.

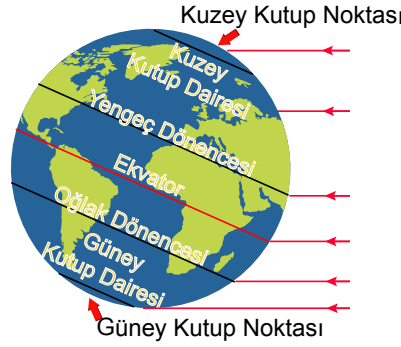

Güneş sisteminin bir parçası olan Dünya, elips şeklindeki yörüngesi üzerinde Güneş'in etrafında hareket eder. Dünya'nın bu hareketi sırasında Güneş'e olan uzaklığı yıl içinde sürekli değişir. Bu durum, Dünya'nın yörüngesi üzerindeki hızının sabit olmamasına neden olur.

Bu durumun sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Ayların sürelerinin birbirine eşit olmaması
- B) Ekvator yarıçapı ile kutuplar yarıçapının eşit olmaması
- C) Cisimlerin gölge uzunluklarının gün içinde değişmesi
- D) Yarımkürelerde aynı anda farklı mevsimlerin yaşanması
- E) Güneş ışınlarının yeryüzüne düşme açısının enleme göre değişmesi

7. Aşağıdaki görselde Dünya'nın yıl içinde Güneş karşındaki bir konumu gösterilmiştir.

Bu konumda Türkiye'de,

- I. Yaz mevsimi başlangıcıdır.
- II. Gece – gündüz süresi birbirine eşittir.
- III. Güneş ışınları yıl içindeki en büyük açıyla gelmektedir.

durumlardan hangileri görülür?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) Yalnız III.
- D) I ve III.
- E) I, II ve III.

4. Tekrar Testi

8. Aşağıdaki harita üzerinde beş farklı yer verilmiştir.

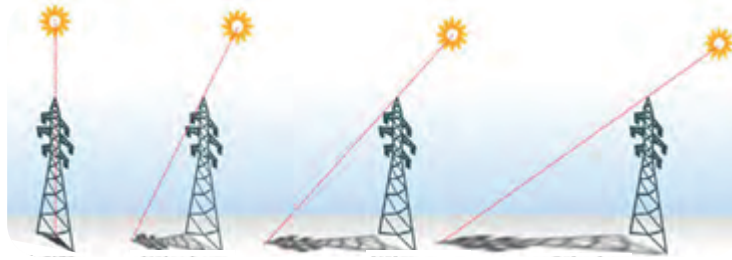

Dünya üzerindeki bir noktanın Güneş'in karşısından geçme hızına çizgisel hız denir. Bu hızın yavaş olduğu yerlerde Güneş'in doğuş ve batış anı daha uzun süre gözlemlenebilmektedir.

Buna göre, bu anı daha uzun süre gözlemlemek isteyen bir kişi haritada üzerinde numaralandırılmış yerlerin hangisine gitmelidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Aşağıda bir cismin 21 Haziran günü farklı saatlerde oluşan gölge uzunlukları verilmiştir.

Buna göre cisim ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Yengeç Dönencesi üzerindedir.
B) Ekvator ile Oğlak Dönencesi arasındadır.
C) Gölgesinin yıl içinde en uzun olduğu tarih 21 Mart'tır.
D) Yengeç Dönencesinin kuzeyinde yer almaktadır.
E) 21 Aralık tarihinde öğlen vakti güneş ışınlarını dik açıyla alır.

4. Tekrar Testi

10. I. Meltem rüzgârlarının oluşması
II. Dinamik basınç kuşaklarının oluşması
III. Muson rüzgârlarının oluşması
IV. Mevsimlerin oluşması

Yukarıdaki oluşumlardan hangileri üzerinde Dünya'nın günlük hareketi etkili olmuştur?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) II ve IV. E) III ve IV.

11. Ekvatordan kutuplara doğru gidildikçe gece – gündüz süreleri arasındaki fark artmaktadır. Aynı meridyen üzerindeki noktalardan gündüz süresi gece süresinden uzun olanda güneş daha erken doğup daha geç batmaktadır.

Aşağıdaki tabloda aynı meridyen üzerinde yer alan K, L ve M şehirlerin 21 Haziran günü gece ve gündüz süreleri verilmiştir.

Şehirler	K	L	M
Gündüz Süresi	18	11	14
Gece Süresi	6	13	10

Yukarıdaki açıklamalar dikkate alındığında K, L ve M şehirleri ile ilgili;

- I. K şehirde Güneş L şehrine göre daha geç batar.
II. L şehri diğerlerine göre Ekvatora daha yakındır.
III. 21 Mart günü üç şehirde Güneş aynı anda doğar.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I ve III. E) I, II ve III.

12. Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe sıcaklıklar genel olarak azalmaktadır. Ancak bazı yerel özellikler sayesinde Ekvator'a uzak bir yer Ekvator'a daha yakın olan diğer bir yere göre sıcak olabilmektedir.

Bu yerel özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Enlem B) Karasallık C) Yükselti D) Rüzgârlar E) Okyanus akıntıları

4. Tekrar Testi

13.

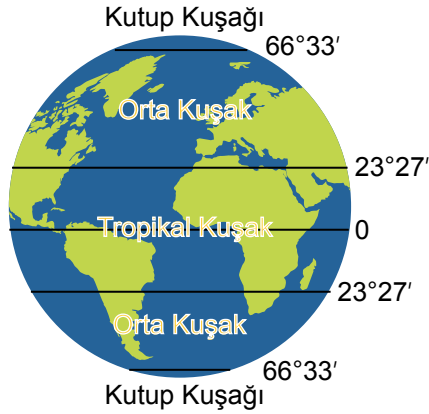

Harita üzerinde numaralanmış yerlerde en uzun gündüz süresinin yaşandığı tarihler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) 21 Aralık	21 Haziran	21 Mart
B) 21 Haziran	21 Aralık	21 Haziran
C) 23 Eylül	21 Mart	21 Aralık
D) 21 Aralık	21 Aralık	21 Haziran
E) 21 Mart	23 Eylül	21 Aralık

14. Eksen eğikliği sonucu oluşan $23^{\circ} 27'$ lık açı, dönence ve kutup dairelerinin yerlerini belirler. Dönenceler ve kutup daireleri de matematik iklim kuşaklarının sınırlarının belirlemiştir.

Aşağıda matematik iklim kuşakları gösterilmiştir.

Buna göre matematik iklim kuşaklarının sınırlarının belirlenmesinde;

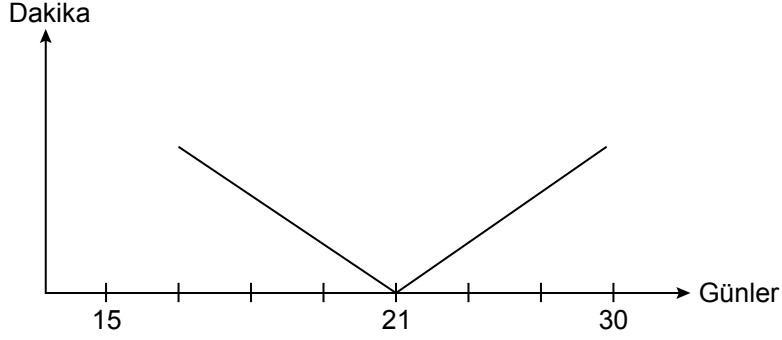
- I. kara ve denizlerin dağılışı,
- II. sıcak ve soğuk su akıntıları,
- III. yıl içinde güneş ışınlarının düşme açısı

unsurlarından hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve III. E) I, II ve III.

4. Tekrar Testi

15. Aşağıdaki grafikte Kuzey Yarım Küre’de yer alan bir merkeze ait on beş günlük gece gündüz süresi arasındaki fark verilmiştir.

Grafik incelendiğinde bu sürede yaşanan olaylar ile ilgili,

- I. Güney Yarım Küre’de kış gündönümü başlamıştır.
- II. Güneş ışınları Ekvator’a bir kez dik açıyla düşmüştür.
- III. Kuzey Yarım Küre’de gündüz sürelerinin hem kısaldığı hem de uzadığı günler olmuştur.

çıkarımlarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.

16. Ekvator ile yörünge düzlemi arasındaki açı $23^{\circ} 27'$ dir.

Aşağıdakilerden hangisinin oluşmasında bu açının etkisinden söz edilemez?

- A) Dinamik basınç kuşaklarının oluşması
- B) Matematik iklim kuşaklarının oluşması
- C) Aydınlanma çemberinin yer değiştirmesi
- D) Dönenceler ile kutup dairelerinin oluşması
- E) Yarımkürelerde aynı anda farklı mevsimlerin yaşanması

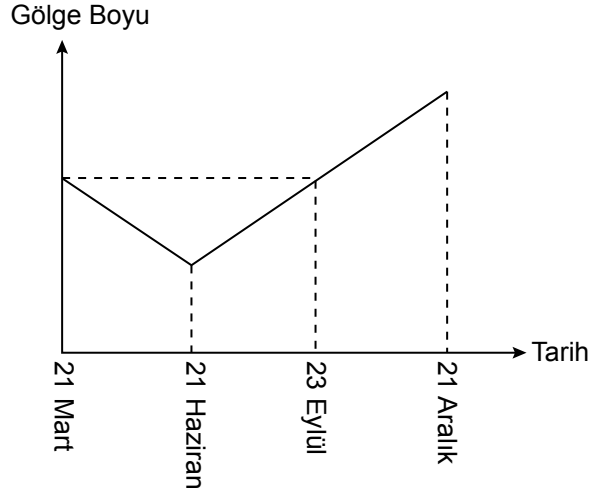
17. Dünya’nın şekline bağlı olarak Ekvator ve çevresinde yıl boyunca ortalama sıcaklık yüksektir.

Ekvator ve çevresinde görülen aşağıdaki olaylardan hangisi bu durum ile açıklanamaz?

- A) Termik alçak basınç oluşması
- B) Yıllık yağış miktarının fazla olması
- C) Bitki ve hayvan çeşitliğinin fazla olması
- D) Toprakların yıkanma oranının fazla olması
- E) Grup ve tan sürelerinin daha kısa olması

4. Tekrar Testi

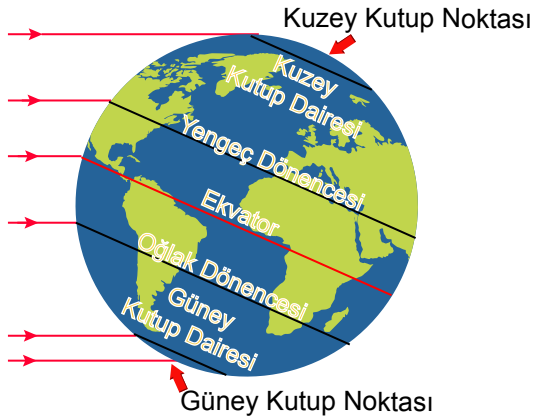
18. Aşağıda bir cismin yıl içinde öğle vakti oluşan gölge boyu değişim grafiği verilmiştir.

Grafiğe göre cismin bulunduğu yer ile ilgili aşağıdakilerden hangisi kesin doğrudur?

- A) Yengeç Dönencesi üzerindedir.
- B) Güney Kutup Dairesi üzerindedir.
- C) Kuzey Yarım Küre'de yer almaktadır.
- D) Başlangıç meridyeninin doğusundadır.
- E) Başlangıç meridyeni ile Ekvator'un kesiştiği yerdedir.

19. Aşağıdaki görselde Dünya'nın yıl içinde Güneş karşındaki bir konumu gösterilmiştir.

Bu konumda yeryüzünde aşağıdaki durumlardan hangisi yaşanır?

- A) Kuzey Yarım Küre'de kış mevsimi başlar.
- B) Aydınlanma çemberi kutup noktalarından geçer.
- C) Kuzey Yarım Küre'de en uzun gündüz yaşanır.
- D) Kuzeyden güneye doğru gidildikçe gece süresi uzar.
- E) Yengeç Dönencesi, Güneş ışınlarını öğle vakti dik açı ile alır.

4. Tekrar Testi

20. Aşağıdaki tabloda bazı illerimizin paralel ve meridyen dereceleri verilmiştir.

İller	Paralel Derecesi	Meridyen Derecesi
Ankara	39° Kuzey	32° Doğu
İzmir	39° Kuzey	27° Doğu
Van	39° Kuzey	42° Doğu
Bartın	41° Kuzey	32° Doğu

Tablo incelendiğinde şehirler ile ilgili;

- I. Ankara ve Bartın'ın yerel saatleri aynıdır.
- II. İzmir ve Van güneş ışınlarını yaklaşık aynı açı ile alır.
- III. Bartın ve Ankara' da gün içinde Güneş tepe noktasına aynı anda ulaşır.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve III. E) I, II ve III.

21. Okyanus akıntıları Kuzey Yarım Küre'de hareket yönünün sağına, Güney Yarım Küre'de ise soluna doğru sapma göstermektedirler.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuzey Yarım Küre'de yaz mevsiminin kıştan uzun sürmesi
- B) Dünya'nın günlük hareketini batıdan doğuya doğru yapması
- C) Yeryüzünde okyanusların oranının karalara göre daha fazla olması
- D) Dünya'nın güneş etrafında elips şeklindeki yörüngede hareket etmesi
- E) Kuzey Yarım Küre'de karaların oranının Güney Yarım Küre'ye göre fazla olması

22. Dünya'nın günlük hareketine bağlı olarak güneş ışınlarının yere düşme açısı gün içinde değişiklik göstermektedir.

Bu durum gün içinde;

- I. sıcaklık,
- II. cisimlerin gölge boyu,
- III. dinamik basınç alanları

unsurlarından hangilerinin değişmesi neden olmaktadır?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I ve III. E) II ve III.

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.